



Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Informellt videomöte med Allmänna rådets medlemmar den 23 februari 2021

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Aktuella frågor

2. Förberedelser inför videomöte med Europeiska rådets medlemmar den 25–26 februari 2021 – Uttalande från Europeiska rådets medlemmar

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Ett utkast till uttalande till videomötet med Europeiska rådets medlemmar den 25–26 februari kommer att diskuteras vid videomötet i allmänna rådet.

På dagordningen för stats- och regeringschefernas möte står covid-19, hälsa och sjukvård, säkerhet och försvar samt det södra grannskapet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen står bakom EU:s vaccinstrategi och betonar vikten av internationell solidaritet i vaccinfrågan. Nationell kompetens ska respekteras på hälsoområdet.

Regeringen anser att en diskussion om säkerhet och försvar ska ha ett brett anslag där balansen mellan militära och civila insatser beaktas.

Regeringen välkomnar ett brett och fördjupat samarbete med det södra grannskapet.

3. Framtidskonferensen

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Det portugisiska ordförandeskapet avser att informera om fortsatta diskussionerna mellan Europaparlamentet, kommissionen och rådet om framtidskonferensen. De tre parterna behöver enas om en gemensam deklaration som sätter ramarna för konferensen samt dess ledarskap och styrning.

Den 3 februari 2021 enades Coreper om en reviderad rådposition för framtidskonferensen. Syftet är framförallt att bryta dödläget i diskussionerna mellan de tre europeiska institutionerna om konferensens ledarskap. Enligt den reviderade rådpositionen föreslås ett delat ordförandeskap bestående av Europaparlamentets ordförande, kommissionens ordförande och det roterande ordförandeskapet. Därtill föreslås en exekutiv styrelse som består av upp till tre företrädare från de tre institutionerna, samt observatörer från de nuvarande och kommande roterande ordförandeskapen inom COSAC (The Conference of Parliamentary Committees for Union Affairs). Styrelsen ska ta besluten kring konferensens organisation med enhällighet, samt med samma beslutsform kunna bjuda in lämpliga observatörer till styrelsen.

En formell lansering kan tänkas äga rum den 9 maj 2021 i Strasbourg, om pandemiförhållandena tillåter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Riksdagen har informerats i frågan den 29 april 2019 genom faktapromemoria 2019/20:FPM17.

Samråd skedde i EU-nämnden den 11 december 2019 inför behandling som en övrig fråga på Europeiska rådets dagordning, den 24 januari 2020 inför behandling som en diskussionspunkt på möte i Allmänna rådet samt den 25 maj 2020 inför behandling av en diskussionspunkt om EU:s övergripande svar på covid-19-pandemin på informellt videomöte i Allmänna rådet. EU- nämnden informerades om konferensen även den 9 oktober 2020 och den 18 januari 2021 inför behandling som en informationspunkt i Allmänna rådet.

Överläggning om konferensen skedde i utrikesutskottet den 23 januari 2020 och den 17 oktober 2020. Konstitutionsutskottet informerades om konferensen den 21 januari 2021.

4. Europeisk handlingsplan för demokrati

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Den 3 december 2020 presenterades i ett meddelande från kommissionen EU:s handlingsplan för demokrati (COM (2020) 790 slutlig, 2020/21:FPM59). Handlingsplanen innehåller planerade initiativ inom tre områden: (1) *Skydd av val och främjande av demokratisk delaktighet*; (2) *Stärkt mediefrihet och mångfald* och (3) *Skydd mot desinformation*. En rad initiativ och åtgärder presenteras vilka faller under ett antal olika ministrars ansvarsområden i regeringen. Det portugisiska ordförandeskapet har som förberedelse för diskussionen i Allmänna rådet hållit förberedande diskussioner i tre olika rådsarbetsgrupper om olika delar av handlingsplanen. Ett sammanfattande underlag från det arbetet kommer presenteras inför rådsmötet som stöd för diskussionen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har välkomnat handlingsplanen och välkomnar också den diskussion som föreslås. Handlingsplanen behandlar centrala frågor som är högt på dagordningen i Sverige. Regeringen anser att det i grunden är positivt att det pågående europeiska arbetet mot desinformation tydligt kopplas till behovet av att försvara och förstärka de öppna europeiska demokratierna. Utgångspunkten är ett välkommet fokus på försvar av yttrandefriheten och andra mänskliga rättigheter liksom på brett samarbete och dialog, inte bara inom EU, utan också med länder, organisationer och företag utanför. Handlingsplanen kopplar på ett förtjänstfullt sätt ihop olika pågående processer som t.ex. arbetet för att bekämpa desinformation, den fördjupade dialogen om rättsstatens principer och det nyligen presenterade förslaget Förordning om en inre marknad för digitala tjänster (DSA). Vid diskussionen avser regeringen också framföra att de enskilda specifika åtgärder som aviserats av kommissionen i form av t.ex. kommande lagförslag, kommer behöva analyseras närmare när de presenteras i mer konkret form.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

EU-nämnden samrådde om frågan den 4 december inför Allmänna rådet den 8 december 2020. Därtill fick konstitutionsutskottet information i frågan den 4 februari 2021.

5. Relationen mellan EU och Storbritannien

Informationspunkt

Förslagets innehåll

EU-ministrarna kommer att vid videomötet i allmänna rådet den 23 februari få en lägesuppdatering om relationen mellan EU och Storbritannien efter att förhandlingarna avslutats i december.

En principiell överenskommelse om ett handels- och samarbetsavtal mellan EU och Storbritannien nåddes den 24 december. Avtalet godkändes den 29 december enhälligt av EU:s 27 medlemsstater i rådet. EU och Storbritannien undertecknade avtalet den 30 december 2020.

Avtalet utgör grunden för ett brett partnerskap som syftar till att upprätthålla ett område av välstånd och goda grannskapsrelationer baserat på gemensamma värden och samarbete. EU och Storbritannien enades också om ett kompletterande säkerhetsskyddsavtal för utbyte av säkerhetsklassad information och ett separat kärnenergiavtal om säker och fredlig användning av kärnenergi.

Avtalet tillämpas provisoriskt, från och med den 1 januari 2021, i avvaktan på Europaparlamentet ska behandla och godkänna avtalet och att rådet ska hinna granska avtalet på samtliga 24 officiella språk. Det förväntas inte kunna ske innan den provisoriska tillämpningen löper ut den 28 februari 2021. Därför har kommissionen föreslagit att den provisoriska tillämpningen förlängs till den 30 april 2021.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

EU:s framtida relation och förhandlingarna med Storbritannien har avhandlats vid ett flertal samråd med EU-nämnden under 2018–2020. Detta är det första samrådet efter det att avtalet mellan EU och Storbritannien undertecknats och den avtalet provisoriskt börjat tillämpas 1 januari 2021.

EU-minister Hans Dahlgren informerade utrikesutskottet om innehållet i det nya avtalet den 21 januari 2021. EU-ministern informerade även EU-nämnden om innehållet i avtalet den 28 december 2020 under det pågående skriftliga samrådet.

6. Övriga frågor

-